

Beschermingsplan Moerasvogels

Krooneend (*Netta rufina*)

Uiterlijk en gedrag

De krooneend is een vrij grote duikeend (53-57 cm). Het mannetje heeft in de zomer een vosrode kop met een opvallende koraalrode snavel. Het vrouwtje heeft vaalwitte kopzijden en voorhals, een donkerbruin voorhoofd, kruin en achterhals en een vaalbruin lichaam. De krooneend leeft van ondergedoken waterplanten, voornamelijk kranswieren, die duikend worden bemachtigd. De jongen leven de eerste weken van insecten, maar gaan al snel over op hetzelfde voedsel als hun ouders.

Leefgebied en voedsel

De krooneend komt voornamelijk voor in grotere moerasgebieden, waarin helder, open water met waterplanten en begroeide oeverzones en eilandjes voorkomen. Het water wordt gebruikt om te foerageren, op het land worden de nesten gemaakt. Soms komt de soort ook voor in sloten in het laagveengebied en in vennen en hoogveen. De krooneend leeft van ondergedoken waterplanten, voornamelijk kranswieren, die duikend worden bemachtigd. De jongen leven de eerste weken van insecten, maar gaan al snel over op hetzelfde voedsel als hun ouders.

Foto Saxifraga/Jan Buys

Verspreiding in Nederland

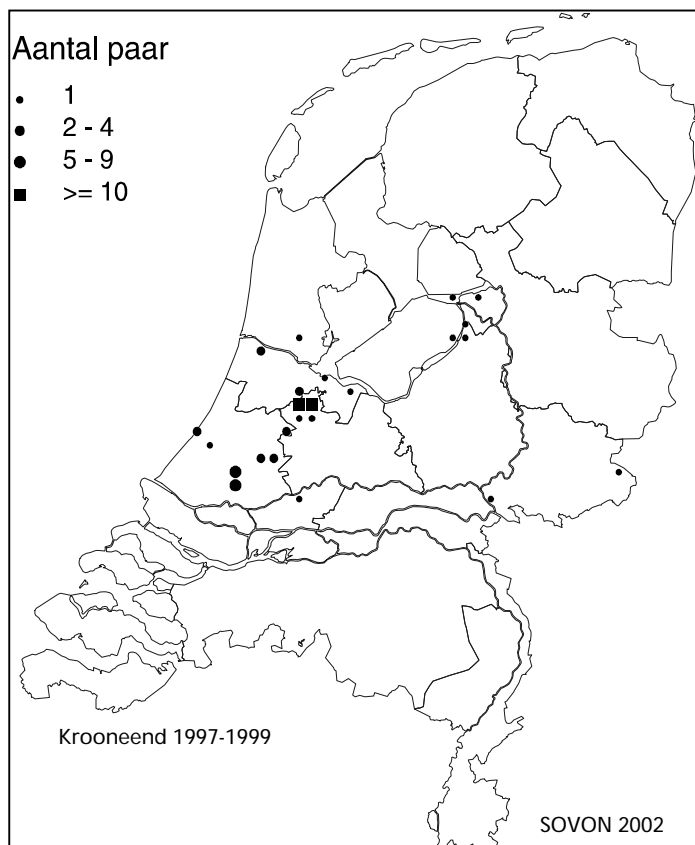
De krooneend is in Nederland een zeldzame broedvogel. De soort is afkomstig uit Azië en broedt sinds 1942 in ons land. Het overgrote deel van de Nederlandse populatie (80-90%) broedt in de Vinkeveense plassen, het Botshol en de nabije omgeving. Daarnaast komen ze voor in de randmeren. Buiten de broedtijd zijn krooneenden vooral aan te treffen in de Veluwe-randmeren. Na een dieptepunt eind jaren tachtig (20-30 broedparen) broedden er in 1999 weer ruim honderd paar in Nederland.

Oorzaken van achteruitgang

De belangrijkste bedreiging voor de krooneend is een slechte waterkwaliteit met veel voedingsstoffen. Daardoor krijgen kranswervegetaties geen kans en is er geen voedsel beschikbaar. Een onnatuurlijk peilbeheer zorgt ervoor dat de verlandingsvegetatie langs de oevers zich niet kan ontwikkelen, terwijl deze belangrijk is om in te broeden. Als laatste is verstoring tijdens de broedperiode één van de oorzaken voor de achteruitgang.

Beschermingsmaatregelen

Herstelmaatregelen zijn gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en het waarborgen van de rust. In gebieden met een goed ontwikkelde kranswervegetatie kunnen eilanden worden aangelegd met een geleidelijk oeverprofiel, zodat een broedhabitat voor de krooneend ontstaat. Door de waterkwaliteit te verbeteren in moerassen met een geschikte broedhabitat worden kranswervegetaties bevorderd. Als laatste moet verstoring tijdens de broedperiode voorkomen worden.

Beschermingsplan Moerasvogels

Krooneend (*Netta rufina*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor meer informatie over het beschermingsplan Moerasvogels en voor algemene informatie over vogels:

Vogelbescherming Nederland

www.vogelbescherming.nl

www.moerasvogels.nl

tel. 030-6937700

Voor informatie over de verspreiding van vogels in Nederland:

SOVON Vogelonderzoek Nederland

www.sovon.nl

tel. 024-6848111

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

Om het Beschermingsplan Moerasvogels te bestellen:

Expertisecentrum van het ministerie van LNV.

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

